

Nauji laimėjimai Rytų fronte

Sunaikinta į pietų rytus nuo Smolensko apsuptojį sovietų kariuomenė

Bolševikai nuo karo pradžios neteko jau 10.000 lėktuvų**KITUOSE FRONTUOSE:**

Iš Vyriausiosios Fiurerio būstines. VIII-9. ELTA. Vyriausioji kariuomenė pajėgų vadovybė, DNB žiniomis, praneša:

Vyriausiosios karinių pajėgų vadovybės rugpiūčio 5 d. pranešime paskelbtieji

iš naujo apsuptais 100 kilometrų į pietų rytus nuo Smolensko sovietų junginių buvo sunaikinti. Paimta per 38.000 belaisvių, 250 tankų, 359 patrankos ir kitokia karo medžiaga.

Iš Vyriausiosios Fiurerio būstines. VIII-9. ELTA. Vyriausioji kariuomenė pajėgų vadovybė, DNB žiniomis, praneša:

RYTU FRONTE:

Kaip jau paskelbta specialiam pranešime, Ukrainoje vokiečių kariuomenės dalys, drauge narsiai veikiant vengrų junginiams, pasekė didelį laimėjimą.

Per mūši ties Umanu buvo sunaikintos VI-ji ir XII-ji, o taip pat dalys XVIII-sios sovietų armijos, iš viso 25 šaulių, kalnų ir šarvuociu divizijos. I mūši rankas pateko per 103.000 belaisvių, drauge ir VI-sios ir XII-sios armijų vyriausieji vadai.

Buvo paimta 317 tankų, 858 patrankos, 242 priešarvinės ir prieslėktuvinės patrankos, 5.250 autosunkvežimių, 12 traukiniai ir neuskaičiuojama kitokia karo medžiaga. Kruvini priešo nuostoliai sudaro daugiau kaip 200.000 vyrų. Netoli i pietus nuo Pripetės balų vokiečių kariuomenės dalys po keilių dienų kautynių nepravažiuojamo miškų ir raistų vietovėse paimė svarbūjį Korostenio geležinkelio mazgą.

Ir srityje aplink Roslavli, 100 kilometrų į pietų rytus nuo Smolensko, apsuptei sovietų junginių, kaip irgi specialiam pranešime jaus paskelbtai, buvo sunaikinti. Buvo paimta per 38.000 belaisvių, 250 tankų, 359 patrankos ir kitokia karo medžiaga.

Viršum Didžiosios Britanijos karinė aviacija dienos metu įvykdė plato masto žvalgomuosius skrydimus. Ta proga buvo numušti du britų naikintuvai. Praėjusių nakti kovos lėktuvai bombardavo keletą aerodromų Anglijoje. Buvo pasiekta bombų pataikymų į išrikiutus lėktuvus ir į angarus. Anglijos rytiame ir pietiniame pakraštyje buvo sėkmingesai bombarduoti uostų įrengimai.

Vokiečių kovos lėktuvai ir praėjusių nakti puolė karinus įrengimus ties Suezo kanalu. Per britų karo laivyno bazę Aleksandrijos puolimą iš oro naktį į rugpiūčio 8 d. stambaus ir stambiausio kalibro bombos pataikė į plaukiojančią doką ir vieną mažesnį britų karo laivą.

Praėjusių nakti šiaurės ir šiaurės vakarų Vokietijos pajūrio sritis priešas numetė sprogdinamųjų ir padegamųjų bombų, tarp kitokio, ir į Hamburgo bei Kielio gyvenamuosius kvartalus. Civiliniams gyventojams padaryta nežymų nuostolių. Keli priešo lėktuvai, kurie mėgino pulti Berlyną, buvo atremti priešlėktuvinių pabūklų ugnimi. Naktiniai naikintuvai numušė tris, o karo laivyno artilerija — vieną britų bombo-

Vyriausioji Fiurerio būstine. VIII-10. ELTA. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša: Karo veiksmai Rytuose tebevyksta planingai toliau. Praėjusių nakti gana stiprus kovos lėktuvų junginių

ypatingai sėkmingesai bombardavo Maskvos ginklavimosi imones, susisiekimo ir tiekimo įrengimus. Miesto centre ir į šiaurę nuo Maskvos upės kilpos kilo keletas didelių gaisrų.

Vokiečių oro pajėgoms išvysčius pastarosiomis dienomis labai sėmingą veiklą prieš sovietų lėktuvų junginius,

priešas visame Rytų fronte,

drauge su Suomijos kovos sritimi, nuo birželio 22 d. neteko daugiau kaip 10.000 lėktuvų.

KITUOSE FRONTUOSE:

Kova prieš anglų tiekimo laivininkystę davė didelių naujų laimėjimų. Kovos lėktuvai nuskandino dienos metu į rytus nuo Farenu salų 6.000 tonų talpos prekybos laivą, o paskutiniąją naktį — keturis, viso 23.000 tonų talpos, prekybos laivus, plaukusius laivų vilkstinių prie Anglijos pietryčių pakraščio. I rytus nuo Great Yarmouth buvo padegtas didelis krovinių laivas.

Puldami naktį į rugpiūčio 9 d. Suezo reidą, vokiečių kovos lėktuvai nuskandino vieną 8.000 tonų prekybos laivą ir apgadino bombomis lengvą anglų kreiseri.

Praėjusių naktį buvo vėl puolami iš oro uostas prie Skotijos rytų pakraščio ir kardiniai įrengimai Leicesterio grafystėje. Prie Lamanšo pakraščio anglų oro pajėgos vakar netekė oro kautynės 16-kos lėktuvų, o zenitinės artillerijos buvo numušti dar kiti 3 lėktuvai. Vokiečiai netekė 1 lėktuvą. Priešas nei dienos, nei nakties metu nebuvó įskridęs į Riecho teritoriją.

Priėmimas pas vokiečių generalinį komisarą

Prieš keletą dienų ponas generalinis komisaras Kaune Dr. von Renteln priėmė 5 lietuvių nacionalistų atstovus, gen. Kubiliūno vadovaujamus.

Gen. Kubiliūnas savo kalboje papraše generalinių komisara, kad jisai kaip civilinės valdžios galva kuo nuoširdžiausiai padėkotų Didžiojo Vokiečių Reicho Fuehrerui ir garbingosios vokiečių armijos vadovybei už Lietuvos išvadavimą iš žydiškai bolševikinio teroro. Jis tikisis, kad santykiai tarp generalinio komisaro ir lietuvių tautos bus nuoširdus ir kad jo asmenyje lietuvių tauta rasianti manonė draugą. Lietuviai nacionalistai tikslas esas sutelkti visas sveikasias lietuvių tautos jėgas Lietuvai ir Adolfo Hitlerio vadovaujamai bei atstovaujamai Naujajai Europai kurti. Per žvelges lietuvių nacionalistų istoriją, gen. Kubiliūnas pareiškė, jog nacionalistai yra pasiryžę pertvarkyti gyvenimą pagal ašies ideologiją nacionalsocializmo ir fašizmo pagrindais. Dėl to tai, kaip gen. Kubiliūnas toliau pareiškė, lietuvių nacionalistų partija nepabūgsianti jokių pastangų, kad tarpt abiejų tautų galėtų būti darnus bendradarbiavimas jų bendrujų ir didžiųjų interesų remuoose. Esaišku, kad vokiečių Reicho ve-

dama kova su komunizmu dėl Eurazijos sričių įjungimo į vaikarų Europos civilizacijos erdvę tarnauja visuotiniams Europos gériui, gi kova su britiškaja plukotratija yra tiek mažiausiu, tiek didžiausiu Europos tautų bendra idėjinė kova. Tai esanti kova, turinti sudaryti pirmuoju pagrindus, ant kurių turės išaugti ir ilgus laikus gyvuoti nauja Europos tautų ir valstybių bendruomenė, vokiškojo genijaus teisingai vadovaujama. Prie šitos kovos turinčios prisidėti visos Europos tautos. Lietuviai tauta jau esmingai prisidėjo, palengvindama vokiečių praežygiamą į Rytus. Ji norinti ir toliau lengvinti istorinių vokiečių karinių dalių žygį prieš bolševizmą, lojaliai dirbdama ir pavesdama dar nesunaikintas atsargas.

Ponas generalinis komisaras Dr. von Renteln padėkojo gen. Kubiliūnui ir lietuviams nacionalistams už jų pasiryžimą bendradarbiauti Fuehrerio duotuose remuoose prie Europos atstatymo ir kovoje su bolševizmu, kurio sąjungininkės yra ir plukotratinės demokratijos. Jis padėkojo už jam pareikštą pasitikėjimą ir iš savo pusės pažadėjo pasitikėjimo kupiną bendradarbiavimą.

Ragina neremti Sovietų S-gos

Patys amerikiečiai griežtai pasmerkia Roosevelto politiką

NEW YORKAS. E. Tą faktą, kad sovietai jiems tiekiamas prekes turi apmokėti grynais pinigais, laikraštis „New York World Telegram“, kaip DNB praneša, laiko įrodymu, kad

į Sovietų Sąjungą nėra žiūrima, kaip į valstybę, kuri koja už demokratiją.

Laikraštis pažymi, kad Jungtiniai Valstybių nepasitikėjimas Sovietų Sąjungos turi pagrindo. Iš pradžių Jungtinės Valstybės „medidele drasią Suomiją“ palaikiusios jos kovoje su Sovietų Sąjunga, o dabar jos — prieš Suomiją. Jungtinės Valstybės drauge su Anglia ir Prancūzija paskatinusios spiritis „demokratinę Lenkiją“ prieš puolikus, tai yra prieš Vokietiją ir vėliau prieš Sovietų Sąjungą. Kuomet Sovietų Sąjunga prarijo vieną po kitos Pabaltijo valstybes, Jungtinės Valstybės visi nusimine grąžė rankas. Kas dar galis dabar tvirtinti, rašo toliau laikraštis, kad, ragindamas Jungtinės Valstybės padėti Stalinui, jis remia demokratiją, kuomet iš tikrųjų jis

tuo tik padeda išlaikyti kruviną Sovietų Sąjungos baudžiąvą?

Jungtinės Valstybės turėtu labai

atsargai apsvarstyti, ką jos Sovietų Sąjungai tiekia, nes labai gali būti, kad vėliau ta medžiaga bus panaudota prieš pačias Jungtinės Valstybes. Bet, svarbiausia, Amerika neturėtų tos „dideles, apgavikiškos sovietinės prostitutės“ vesti. Būdinga tai, baigia laikraštis, kad didžioji Jungtiniai Valstybių tiekiamos medžiagos dažis pasiliaika Sibire, numatant ją panaudoti Tolimuosiuose Rytuose.

DUFF COOPERIS ATSKRIDO I AMERIKĄ

STOCKHOLMAS. E. DNB pateikia oficialią Reuterio žinią, kad šeštadienį lėk'uvu į New Yorką at-

skrido Duff Cooperis. Pavabves kiek New Yorke, jis rengiasi vykti į Vašingtoną, o vėliau — į Singapura, vykdysti savo misiją Tolimuose Rytuose.

I VLADIVOSTOKĄ IŠ AMERIKOS PLAUKIA 23 LAIVU FLOTILIJA

TOKIO. E. DNB pateikia laikraštio „Hoči Šimbun“ žinią iš Vladivostoko, kad rugpiūčio 3 d. ryta iš Honoloulia į Vladivostoką išplaukė 23 laivų sovietų prekybos flotilija, gabendama mašinas ir naftą. Rugpiūčio 5 d. iš San Francisco į Vladivostoką esą išplaukė kiti 3 laivai su prekėmis sovietams.

Fiurerio ir gen. Antonescu susitikimas

BUKAREŠTAS. E. DNB žiniomis, pietų fronte, kaip spauda praneša, ivyko Fiurerio su generolu Antonescu susitikimas. Laikraštai pareiškia, kad Riterio Kryžiaus generolui Antonescu įteikimas buvo generolo Antonescaus asmens, tuo būdu ir visos Rumunijos pagerbimas. Apie susitikimą spauda praneša, kad Fiureris pa-

dėkojo generolui Antonesciui už puikią rumunų kariuomenės laikyseną ir pareiškė savo džiaugsmą, kad didvyriškis rumunu ir vokiečių kareivii pastangomis buvo atvaduoti Besarabija ir Bukovina. Generolas Antonescu — kai toliau laikraštai praneša, — padėkojo Fiureriui ir jam užtikrino rumunu šalies ir jai vadovaujančių asmenų ištikimybę ir atsidavimą.

MARŠALO GOERINGO UZU-JAUTOS TELEGRAMA MUSSOLINIUI

BERLYNAS. E. DNB praneša, kad Reicho maršallas Goeringas pasiuntė nuoširdžią užuojaus telegramą Dučei. ryšium su jo antrojo sūnaus, aviacijos kapitono Bruno Mussolinio tragiska mirtimi.

VICHY. E. Šiandien į Vichy atvyko buvęs Prancūzijos ambasadorius Maskvoje Bergery drauge su kitais 54 ambasados nariais ir ju ūsimomis.

Ką Churchillis galvoja apie karą

JO PASIKALBĖJIMAS SU VIENĀ AMERIKOS ŽURNALISTĒ

STOCKHOLMAS. E. DNB pateikia laikraštio „Stockholms Tidningen“ Londono korespondento žinią, kad Churchillis nesenai susi teikė pasikalbėjimą Amerikos žurnalistei Dorothy Thompson. Tai pirmas Churchillio pasikalbėjimas su spaudos atstovu, tapus jam ministeriu pirmininku. Anglijos vi suomenė apie tą pasikalbėjimą susi žinojo aplinkiniu keliu — iš Jung-

tinių Valstybių laikraščių. I klausimą, kokiui būdu Anglia žadanti laimeti karą, Churchillis atsakė, jog visų pirmą reikia pasirūpinti karų nepralaimėti. Kuomet karas galėtų gale pasibaigsi, pasakė Churchillis, — o tai būsą dar ne taip greit — tai susidarysias arba labai puikus pasaulis, arba karūva griuvėsiu, arba gal į kalėjimas. Puikų pasauly galima būtų

Paimtas svarbus Korostų geležinkelio mazgas ŽINIOS IŠ RYTŲ FRONTO

BERLYNAS. VIII. 9. ELTA. DNB žiniomis, vokiečių pėstininkų daliniai rugpiūčio 7 d. po sunkių kovų su bolševiku įtvirtinimais neįžengiamuose miškuose ir pelkėse paėmė reikšmingą Korostų geležinkelio mazgą.

Penktosios sovietų armijos junginiai šioje fronto srityje turėjo sunkiausią kruviną nuostolių. Paimant Korostus, bolševikai neteko tiekimo centro, kuris buvo išrengtas jau karo veiksmams prasidėjus.

BERLYNAS. VIII. 9. ELTA. Kovose šiaurės Estijoje, kaip DNB praneša, stiprios sovietų pajegos kuri laiką buvo apsupusios vieną priešakinės linijose buvusi vokiečių pionierių batalioną. Tačiau batalionas trijų dienų atakose kovose atlakė savo poziciją ir atmušė visus bolševikų puolimus, padarydamas sovietams sunkiausią nuostolių. Sovietai siuntė vieną po kito naujas vienetus į vokiečių bataliono tirpdančią ugnį.

Antrosios kovos dienos rytą bolševikai puolė vokiečių batalioną sutelktine ugnimi. Puolimai, kurie nusitešė visą dieną, visi buvo atmušti ir baigėsi naujais kruvinais bolševikų nuostoliais. Trečią dieną bolševikai pasiuntė penkis šarvuociaus prieš vieną vokiečių pionierių kuopą. Tris šarvuociaus pioneriai visiškai sunaikino, o ketvirtasis, sunkiai sugadintas, liko pamestas kovos lauke. Trečią dieną pionierių batalionas perėjo į puolimą ir išsivadavo iš apsupimo. Kaip iš belaisvių pareiškimu nustatytu, prieš vokiečių pionierių batalioną buvę išstatyti du sovietų pėstininkų pulkai, kurių vienas beveik visiškai sunaikintas. Viena vokiečių pionierių kuopa per trijų dienų kovas išsaudė 22.500 šautuvų šovinių, visas rankines granatas ir visus šarvuociai šaudmenis.

BERLYNAS. VIII. 10. ELTA. DNB praneša, kad šeštadienį vienės vokiečių kovos ir smingamųjų lėktuvų junginys labai sėkmingesniu puolė Ukrainoje sovietų kariuomenės telkinius. Bombomis buvo išvesta iš rikiuotės 23 prieš batrėjos, be to, — 16 šarvuociai ir 138 sunkvežimiai.

BERLYNAS. VIII. 9. ELTA. DNB žiniomis, vokiečių ir rumunų junginiai, nežiūrint nepalankių oro sąlygų ir blogų kelių, smarkiu puolimu pietinėje Rytų fronto da-

lyje pasiekė milžiniškus laimėjimus. Be pertraukos vykstančiose kovose ir žygiuose buvo apsuptos ir sunaikintos stiprios sovietų pajegos. Šioje fronto dalyje veikiantis vokiečių pėstininkų pulkas keturių dienų žygiu, kuris turėjo tik trumpas pertraukas, užbaigė vienos sovietų divizijos apsupimą ratą, turintį 260 kilometrų ilgio. Žygis vyko per lietu ir kaitras, per tankius miškus ir sritis, kuriose nėjokį keliu. Gausiose kautynėse sovietų dalij mėginimai prasiliužti ir sukliudyti apsupimą buvo atremti. Šiose kovose vokiečių pulkas paėmė daugiau kaip 1.200 belaisvių ir sunaikino 34 sovietų tankus. Galinę 70 kilometrų žygiu rugpiūčio 7 d. pulkas baigė apsupimą sovietų divizijos, kuri po to išvysėse kautynėse buvo višiskai sunaikinta.

BERLYNAS. VIII. 9. ELTA. DNB žiniomis, tarp šimtų tūkstančių sovietų belaisvių, paimtų per naikinamasių kautynes į rytus nuo Smolensko ir Rytų fronto pietinėje dalyje, yra ir keletas politinių komisarų. Kadangi kiti bolševikų belaisviai išvairiomis progomis mėgino savo buvusius vyresniuosius pulti, politinius komisarus teko patalpinti skyrium.

HELSINKIS. VIII. 9. ELTA. DNB žiniomis, vyriausias suomijos kariuomenės štabas apie padėti 1941 metų rugpiūčio 9 dieną paskelbė tokį pranešimą: Antras dienės suomijos kariuomenės puolimas prasidėjo liepos mėnesio pabaigoje ir rugpiūč. pradžioje fronte į šiaurės vakarus nuo Ladogos ežero. Puolimas vyko pagal planą, ir sustiprinos prieš pozicijos yra pralaužtos. Svarbiausiose kryptyse suomijos kariuomenės smarkiai kyliaiš pasistumėjo iki Ladogos ežero, daugeliui prieš divizijų atkirsdama kelia atsitraukti į pietus. Priešas, kuris ir beviltiškėje padėtyje būdamas, rodė ataką pasiprišeiniom, turėjo didelių nuostolių žmonėmis ir medžiaga. Apsupimo rato siaurinimas ir priešnaikinimas vyksta toliau, visiškai išnaudojant pasiekus laimėjimus. Puolimą sėkmingesniu rėmė smarki artilerijos ugnis ir didžioji suomijos karinių oro pajėgų dalis.

STOCKHOLMAS. E. DNB praneša, kad Stockholm spaudos žiniomis, suimi keturi švedų komunistai, kurie šnipinėjo ir slaptai per radiją siuntė žinias į užsienius.

Do 7-nių karo savaičių

BERLYNAS. E. Šiandien pasibaigusi kovos su sovietais savaitė, kaip DNB iš informuotų karinių sluoksnių patyré, pasižymi tuo, kad vokiečių vadovybė jos būvyje išvairiose specialiuose pranešimuo-se paskelbė bendras ligšiolines pasekmes į kartu atskleidė pa-slaptį, kuri iki šiol buvo apsupusi vokiečių karinių pajėgų Rytuose išdėstyta. Atskirai paėmus, iki šiol pasiekto išdavos yra tokios:

1) Neapratstai kruvina ir ilgai užtrukusi kova ties Smolensku yra aiškiai nulemta vokiečių kariuomenės naudai ir vėl išskyrė vertingiausias sovietų kariuomenės iš būsimų kovų. Šios kovos apimti geriausiai pažymėti faktas, kad į vokiečių rankas pateko daugiau kaip 300.000 belaisvių.

Pergale pasibaigusia kova ties Smolensku buvo iškovotos sąlygos naujiems karo veiksmams, kurie jau yra pradėti.

2) Ukrainoje buvo pradėta nauja apsupimo kova, ir šios savaitės būvyje, bendradarbiaujant vengry vienetas, buvo baigta. Kaip jo-sios išdava, šiandien vėl galėjo būti pranešta apie daugiau kaip 100.000 belaisvių paėmima. Šios naujos naikinamosios kovos išdava bus Dniepro kilpos ir jos apimamo Juodosios jūros pakraščio su svarbiuoju Odesos uostu atidavimas iš sovietų pusės.

3) Šiaurinėme smarne per šią savaitę taip pat buvo iškovotas laimėjimas, apsupus į sunaikinus prieš junginius į vakarus nuo Paipuso ežero, iš viso paėmus ly-

gai 10.000 vyru į nelaisvę. Lemias buvo kitas prasiveržimas pro svarbujį Tapso geležinkelio mazgą iki Suomių ilankos pietinio pakraščio. Kaip šiu kovų išdava reikia konstatuoti perkirtima iki tol sovietų dar gyvai išnaudoto Petrapilio Talino geležinkelio ruožo ir visiška šiaurinės Baltijos srities aplink Liną išziliavimą.

4) Liepos 22 d. pradėti vokiečių puolimai iš oro prieš Sovietų Sajungos centrą — Maskvą padintu pajėgumu buvo tesiama toliau, taip kad sostinė Maskva praejusia savaitę pergyveno 15-jį jos puolimą iš oro.

Išdava — žymūs nuostoliai kariuomenei, susisekimo ir ginklavimo išrengimams.

Žvėriški raudonųjų darbai Tartu mieste

BERLYNAS. E. Užimančiame Tartu mieste, kaip DNB iš Tartu speciai-liai praneša, dieną prieš sovietams pasitraukiant, miesto kalėjimo kie-

me buvo nužudyti lygiai 300 estų inteligentų moterų ir vyru.

Estai pasakoja, kad nuždytieji anksčiau šautuvų buožiu smūgiais buvo suvaryti į kalėjimo kiemą. Paskui tie mirii pasmerktieji buvo sukiuoti į vieną ankštą patalpą, kur kiekvienas buvo peršautas per spranda. Pirmieji 50 — 60 lavonų buvo sumesti į šulinį. Likusieji gyvi iškasti dvi dideles duobes, kurios buvo jų pačių kapas. Vienas

estu studentas buvęs tarp tų mirtinės nusmerktų ir paskutinają minutę išsigelbėjęs tokiu būdu, kad bolševikal, išgirdė tiltus sprogdinant, staiga pabėgo, papasakojo, kad jis, belaukdamas savo sušaudymo, per tą baisią valandą girdėjęs daugiau kaip 300 revolverio šūvių. Kalėjimo kiemas, kai pranešėjas toliau pareiškė, buvo pilnas širdžių pykinančio pūvančių lavonų kvapo. Atkasus abi duobes, pastrode batus vaizdas. Is jų buvo išimta 70—80 moterų ir vyru lavonų, kurie buvo perduoti idenifikavimui. Lavonai gulejo taip, kaip juos mirtis užklupo, — jų kojos daugumoje

buvo mėšlungiškai pritrauktos prie krūtinės. Buvo nustatyta, kad daugelis buvo dar gyvi, besiblaška mirties agonijoje, sumesti į duobę.

Mirtinieji šūviai beveik išimtinai buvo taikyti į spranda.

Kai kurioms aukoms šautuvų buožėmis buvo susaldyti galvų kluas.

Nužudytių arimieji ir pažistamieji valčiojo po lavonų eiles, stengdamiesi baisiai nužudyti tarpe rasti savo brolių, seserų, vyrų ir draugu lavonus.

PRANCŪZU DIPLOMATU KELIONĖ IŠ MASKVOS BUVUSI BE GALO NEMALONI

VICHY. E. DNB žiniomis, rugpiūčio 10 d. atvykės į Vichy buvęs Prancūzijos ambasadorius Maskvoje Bergery spaudos atstovams pažymėjo, kad jis negalėjo padaryti jokio pareiškimo apie savo misiją Maskvoje, nes esas surištas tylėjimo pažadu, kuris esas tradicija dipomatams, išvykstantiems po dipomatinių santykų nutraukimo iš karaujandios valstybės. Jis tegalėjo pasakyti tiek, kad Prancūzijos diplomatinių atstovų Maskvoje kelionė atgal buvusi be galonemaloni ir nerami. Kai dėl kelionės per Sovietų Sajungos teritoriją, tai mažausiai, kai jis galis pasakyti yra, jog jis ir kiti prancūzai, keliaudami nuo Maskvos iki Turkijos sienos, sovietų buvo traktuojami su ko mažiausiai atodairio. Už tai Turkijoje ir Bulgarijoje jie buvo priimti nepaprastai širdingai.

Plėškiški Vorošilovo, Timošenkos ir Budiono įsakymai

BERLYNAS. E. DNB praneša: Dėl sovietų kariuomenės vadų Vorošilovo, Timošenkos ir Budiono įsakymo sovietų civiliams gyventojams naikinti vokiečių kariuomenės ryšius su užnugariu ir padegineti namus, kuriuose bus vokiečių kareivai, Berlyno kompetentinguoose sluoksniuose pareiškiamas, kad vokiečių kariuomenė griežiausiai baus kad ir menkiausiai nusitengimą prieš tarptautinę teisę ir sugebės nedviprasmiškai pasirūpinti savo interesų apsauga-

skis, DNB žiniomis, penktadienį aplankė valstybės sekretorių Hullį. Spaudos patirtomis žiniomis, per ši pasikalbėjimą, kuriamė dalyvavo ir Jungtinė Valstybės viešinčios sovietų karienės misijos pirmininkas generolas Golikovas, pirmoje eilėje buvo aptartai Sovietų Sajungos karo medžiagos ir kitų tiekimių reikalavimai.

STOCKHOLMAS. E. DNB žiniomis, per praėjusį šeštadienį pasibaigusios sovietų generolo Golikovo delegacijos derybas su Jungtinė Valstybės vyriausybe Va-

šingtone, kaip Londono „Times“ praneša, sovietai rodė didžiausią rezervuotumą dėl duomenų apie sovietų rezervų, žmonių ir medžiagų išteklius.

— Nagi, pasakyk tamsta man, ar daug sušaudei raudonųjų vadų ir komisarų? Ar galėtum suskaityti? — visiškai arti prisiartinės pašiepiamai klausė mane Dunkovas, — na, ko „mat — mat“, šypsais dar, sakyk!

— Be teismo aš jų nešaudžiau. Is viso pasmus, Lietuvoje, niekas be teismo nebuvu žudomas... — sutelkės visą savo rimtumą veide, atsakiau Dunkovui.

— Me-e-luoji, meluoji! Sakyk teisybę! — užsimojęs kumštini man į panosi, sušuko Dunkovas. Maniau, kad šveis, bet nesudavė.

Trinkūnas ir panelė toliau sau rašo, lyg čia visiškai nieko nebuvę. Judėjimas Vytauto prospektے visiškai aprimo, ir iš gatvės pro langą jokio garsio nebesigirdi. Matyti, jau gan vėlus laikas. Susipažinimai su Razauskui ir Dunkovu manęs nė kiek nenugazdino, priešingai — nuramino. „Aha, — manau sau, — jūs, broliukai, apie dabartinių mano darbų nieko nežinote, o kaltinate mane tik už praeities veiksmus. O aš iš praeities nuodėmų mokėsi šiaip taip pasiteisinti“.

Razauskas kažin ko paklausė panelę, Dunkovas davė kažin kokių nurodymų Trinkūnui ir pasakė jam, kad jis būsią savo kabinete iki 7 val. ryto. Paskui jau daug švelniau kreipėsi į mane:

— Prašau eiti sykiu su manim.

Aš éjau greta Dunkovo, iš paskos éjo Razauskas. Pakile į trečią aukštą, užėjome į Dunkovo kabinetą Nr. 46. Didelis kambarys, dviejų užlaidomis aklinai užleistais langais, stipri elektros šviesa, didelis rašomas stalas prie pat lango, prie vienos sienos pastatyta medinė, prie kitos nedegamoji spinta. Dunkovas, atsi-

sėdo už rašomojo stalo, iš portfelio išsitraukė visą pokį prirašytų popierius. Razauskas atsėdo kito pusėj stalo ant minkštost kanapos prie sienos iš dešinės. Mane pasodino atokiai nuo stalo prie durų, dešinėj pusėj, prie staliuko, ant kurio stovėjo didelis grafinas vandens ir stiklinė. Dunkovas tuoju pasiūlė man rusišką papirosą, kurį paėmiau ir didžiausiu malonumu ėmiau rūkyti. Nors, rodos, ir visiškai nurimau, bet širdyje visą laiką meldžiuos. Razauskas, nors ir žydas, nieko nelaukdamas, gryna rusų kalba, be jokio žydžiuojančio akcento pradėjo kalbėti:

— Štai ką, ponas Petruitis, aš tamstai pasakyti. Nemanyk, kad tamsta esi senas žmogus, o mes dar per jauni ir nemokėsime tamsos kvosti. Neužmiršk, kad tamsta ne pirmutinis ir ne paskutinis. Daug mes turėjome įvairių žmonių. Aš apie tamstos kontrrevoliucinius veiksmus turiau visus dienmenis, kaltinamosios medžiagos net per daug turiau. Ir tamstai, ir mums bus daug geriau, jei tamsta neleisi pavartoti prievertos priemonių, nes tai nei mums, nei tamstai, kaip senam žmogui, nesudarys malonum. Jei tamsta iš karto pasakysi visą teisybę, ir mums, ir tamstai bus daug lengviau. Mes pakankamai turime įvairių priemonių priversti teisybę pasakyti. Manau, kad ir tamsta sutiksi su tuo, kad užsispėriam reikia pavartoti ir represijas. Taigi, dabar tamsta ir malonėkite papasakoti tardytojui visa teisybę apie tamstos kontrrevoliucinių veikimą, būtent ko tamsta važinėjai į Šiaulius, Kauną ir Vilnių. Cia tardytojas viską smulkiai užrašys, o aš vėliau patikrinsiu, ir dar kelius kartus patikrinsiu, ar visą teisybę tamstą pasakei.

(B. d.)

Pulkininkas J. Petruitis

Kaičių jie mus sušaudė

Kitas — civilis, pilku kostiumu apsirengęs, neaukštūgi, storokas, tamsaus apskrito pilno veido, su aukiniais, bet į žyda panašus. Vėliau sužinojau, kad jis iš tikrųjų yra Kauno žydas Razauskas, kvotų skyriaus viršininkas. O karininkas GPU kapitono uniforma. Dunkovas — ypatingai svarbioms byloms karo tardytojas. Tai iš sių dviejų rankas ir pateko mano į kitų nelaimingų žmonių likimą. Dabar jau instinktyviai pajautau, kad čia yra tie patys, kuriems aš ir esu reikalingas. Pats nepasijutau, kaip atsistojau ne iš pagarbos ir gal ne iš baimės, bet nežinau kodėl... Trinkūnas jiems rusiškai pasakė:

— Cia yra buvęs pulkininkas Petruitis. — A, labai malonu, — žydas Razauskas kreipėsi į Dunkovą, — tai nepaprastai įdomi asmenybė, kuri mums šiandien labai reikalinga. Žinai tamsta, tai ta pati asmenybė, kuri nuvertė demokratinę buržuazinę Lietuvos valdžią ir paštatai fašistinę Smetonos valdžią, sušaudė Lietuvos komunistų partijos Vykdomojo Komiteito narius: Požėlą, Čiorną ir kitus,

SPORTAS

Feld-Kommandantur-Luftwaffe 3:1 (1:1)

IS LAUKO TENISO KAUNO PIRMENYBIU

Išsigiedrėjės sekmadienio popletis i Kauno stadioną sutraukė tūkstantinė žiūrovų minia, kuri turėjo progos pasekėsi įdomias futbolo rungtynes tarp Feldkommandantur ir Luftwaffe komandų. Susitikimą laimėjo Feldkommandantur 3:1 (1:1).

Komandos žaidė šiu sudėčių: Feldkommandantur: Meisel; Grossmann, Pfeiffermann; Bensing, Ablogin, Schreiber; Grueneis, Buechel, Jung, Vita, Kanitsar; Luftwaffe: Seidenbusch; Roettgens, Buenger; Versbosgen, Tenenberger, Ritter; Kleopper, Renschle, Bernats, Vortmann, Thunenrich. Idomu pažymėti, kad Feldkommandantur vienuolikę sudarė velyk vieni vieniečiai.

Rungtynių pradžioj nė viena ekipa neišlikojo žymesnės persvaros ir ējo apylygis žaidimas. Pirmajį ištari ikrito Vortmann ir Luftwaffe vedė 1:0. Deja, tai buvo pirmas ir paskutinis Luftwaffe ištartis. Po truputį persvara išdidino Feldkommandantur vienuolikę ir neatleido iki rungtynių pabaigos, priešinkams palikdama nesėkminges pavienius prasiveržimus. Tuoj pat ikrito ir išyginamasis ištartis (Jungo žūvis).

Antrame puslaikyje tas pats valzdas — vyrauja Feldkommandantur ir pasiekė dar dviejų ištarių, kurių autorai Vita ir Buechel.

Apskritai, rungtynės, nors ir nebuvau aukšto lygio ir kliudė imirkusi alkštę, paliko gražių prisiminimų. Abieju ekipų žaidikai gerai valdo kamuoli, neblogai žaidžia galva. Feldkommandantur komandoje ryškus vieniškos futbolo mokyklos spaudas. Is paskiru žaidikui išskeltinas puskairis Vita, kurio pavarde buvo galimo dažnai užtiki. Vienos sporto laikraščio. Nebloga gynikų potra ir vidurio puolikas Jung. Is Luftwaffe pažymėtinės gynikas Buenger ir žiūrovų simpatijas išsigina mažais kairysis sparninės. Atsilieji paminėtina visų žaldikų ypatybę, dažnai primirštama daugelio mūsu futbolininkų, — ryžtingas kovojimas už kiekviena kamuoli iki teisėjo baigiamuo žvilpukuo. Tuo buvo galima pažėrėti ir ta ypatybė pasisavinti būtų ne pro šali ir mūsų žaidikams.

Pertraukos metu grojo Br. Jonušo vedamas policijos orkestras, susilaikės gausiu aplodismentu. Rungtynių pelnas paskirtas Vokiečių Raudonajam Kryžiu.

ŠIANDIEN FUTBOLININKŲ PASITARIMAS

Šiandien, pirmadienį, 19 valanda Kauno stadione ivyks trumpas futbolo rinktinės kandidatų pasitarimas. Visi kandidatai prašomi laiku atvykti.

NAUJAS PASAULIO REKORDAS

STOCKHOLMAS. E. Prieš keletą dienų Goeteborgo pasibaigė Švedijos lengvosios atletikos pirmenybės. Pirmenybės pateikė visa eile puikiu sekimiu, jų tarpe ir viena nauja pasaulinė rekordas. Stockholmo IK ekipa 4x1.500 m prabėgo nauju rekordiniu laiku per 15:42,0 min. Ligšiolis

Bolševikai pirmiausia reformavo kalėjimą: lentgaliais užkalė kalėjimo langus, kad i vidų neįsimelktų saulės šviesos spindulėlis, kuris bent kiek būtų galėjęs pagosti čia patekusį žmogų, „apvalė“ kameras — iš jų išneše būtiniausius baldus ir žmogui reikalingus dalkus, iivedė bolševikišką maisto davinį, kuris visada buvo pastoviai vienodas — supuvusių gyvulinų burokų sriuba ir mažytis mažytis gabalėlis duonos.

Pirmieji i kalėjimą pateko šventimo ir kiti kultūros darbuotojai: pr. m. inspektorai Cesnavičius ir Jusius, mokytojai Matulevičius, Butkus, Kilna ir Skinderis, gimnazijos direktorių Kartanas ir gydytojas Sivickas. Šie žmonės buvo arestuoti ir padėti i kalėjimą tik dėl to, kad buvo lietuvių ir ramiai dirbo kultūros darbą. Iš šių kalinių laisvę išvydo tik mokyt. Matulevičius, kuris, kilus karui, laimingai išsigelbėjo iš Kauno kalėjimo. Kitų likimas ir šiandien nėra žinomas. Nukankintuosius naktimis laidodavo kalėjimo kieme, slaptai nuo kitų tarnautojų ir prižiūrėtojų. Prie

nenupasakojamai baisus. Čia, keliąs savaites pabuvę, kaliniai prarasdavo sveikata, suardydauro nerius, susirgdauro sunkiausiomis ir nelisgydomomis ligomis. Medicinos pagalbos kaliniai niekad neprisauskdavo. Be pastovios kalėjimo tvarkos kaliniai dar turėjo kęsti barbariškiausius kankinimus, kurių bai sumo laisvėje gyvenančiam žmogui neįmanoma ir išsaizduoti. Šių kankinimų, kurie tėsdavosi ir dienomis ir naktimis, autorai buvo sugyvulėje sadistai — NKVD valdininkų trejkė ir kalėjimo viršininkas. Šie bolševikai mirtinai nukankino daugelį kalinių, kurių tikslus skaičius dar nėra žinomas. Nukankintuosius naktimis laidodavo kalėjimo kieme, slaptai nuo kitų tarnautojų ir prižiūrėtojų. Prie

laidojimo visuomet būdavo pats kalėjimo viršininkas ir vienas iš NKVD trejkės. Kokiu šlykščiu žiaurumu lietuviui buvo kupintas. NKVD veikėjai, rodo jų nukankintos aukos, kurių dalis kalėjimo kie me jau surasta. Šių aukų nulažytai blauzdikauliai, išsukinėtos rankos, sutrupinti šonkaulai ir t. t. Ne tik gyvus, bet ir jau nukankintus kūnus šie čekisai dar apspardydavę batais, ant jų laipiodavę, šlykščiausias suteršdavę ir tik tada užkasdavę i žemę. Jau rasti lavonai ūkininko Gudžiūno, ž. U. ministrių valdininko Stabinsko ir jau nuolio Aksamitausko. Jie iškasti ir organizuoti visų raseinečių su gėlėmis ir vainikais gražiai palydėti i amžino poilsio vietas.

Vokiečių karo tiekimo organizacija veikia pavyzdingai

BERLYNAS. E. DNB agentūrai iš žinomų sluoksnių pranešama, kad dar né viename dabartinio karos žygyje vokiečių tiekimo organizacijai nebuvo statomi tokie dideli reikalavimai, kaip Rytų žygio metu. Tačiau niekur nebuvo ir tiekdaug nuveikta. Vokiečių oro pajegoms buvo pateikti tikrai nepaprasti uždaviniai. Savo transporto lėktuvais vokiečiai ne tik pristatėjo i pirmąsias fronto linijas karo medžiagą, maistą ir kariuomenę, bet kartu, grįždamai atgal, gabeno i ligonines sužeistuosius, ypač sunkiai sužeistuosius.

Kokie buvo statomi reikalavimai garsiesiems „Ju 52“ tipo transpor-

PRANEŠIMAI

NEATSIIINTI KŪRINIAI LIEKA VILNIAUS DAILĖS MUZIEJAUS NUOSAVYBĖ

Vilniaus Dailės Muziejus prašo visus menininkus, konkursui arba parduoti pristatyti kūriniai kūriniai lieka muziejaus žinioj ir muziejujus juos tvaro savo nuožiūra.

VISIEMS LIETŪKIO SKYRIAMS, BUV. APKOOPOSAJUNGOMS IR KOOPERATIVVAMS

Prašome suteikti žinias apie karos metu padarytus pinigais, prekėmis, inventoriumi, turtu ir kitomis vertybėmis nuostolius.

Karo meto nuostoliams apskaičiuoti žurnale prašome atidengti atskirą karo nuostolių s-tą.

Turime pažymėti, kad karo nuostoliai negali būti nurašomi ar šiai dengiami savo ar svetimėis kapitalais.

Lietūkio Skyriai, įmonės ir kooperatyvai prašomi skubiai sudaryti balansus š. m. rugpiūčio mén. 1 dienai.

Buv. Apkoopsajungos, perdavuojos vertėbes, prašomas kaip galima greičiau prisiusti likvidacinius balansus.

Kooperatyvai savo mėnesinius balansus siuntinėja ne vėliau kaip sekancio mén. 15 d.

Karo nuostolių žinias ir balansas prisiusti Lietūkui, Kaune. Vytauto pr. 33, iki š. m. rugpiūčio mén. 25 d.

Kaunas, 1941 m. rugpiūčio mén. 8 d.

LIETŪKIS

Radijo programa

ANTRADIENIS, VIII. 12 d.

6.00 Malda, dienos mintys, laikas, žinios. Rytinis koncertas; 7.00 Žinios vokiečių kalba; 7.15 Kartojimas žinui, skaitytu 6 val., pranešimai, tolimesnė dienos programma, koncertas; 8.00—12.00 val. pertrauka; 12.00 Varpu muzika iš Karo muziejaus, laikas, žinios, tolimesnė dienos programma; 12.20 Plokštelio muzika; 12.30 Žinios vokiečių kalba; 12.45 Informacijos; 13.00 Vidutienio koncertas; 14.00 Žinios vokiečių kalba; 14.15 Koncerto tesinys; 15.00 Žinios vokiečių kalba. Po žiniu — pertrauka iki 16.00 val.; 16.00 Garsu paradas; 17.00 Žinios vo-

kiečių kalba; 17.10 Lietuvių kompozitorų dainos. (Sol. Antanas Paukštys); 17.30 Kartojimas žinui, skaitytu 12 val., iš laikraščiu, pranešimai; 18.00 Lazdynų Pelėdos novelė — Juodošius; 18.20 Bethovenio trio B-dur; 19.00 Pranešimai iš fronto, Vyriausios vokiečių karos vadovybės pranešimai ir žinios vokiečių kalba; 20.15 Vokiškai lietuviams; 20.30 Laikas, žinios, pranešimai, programma rytdienai; 21.00 „Jūsų malonumui“. Groja Kauno Radiofono salonių orkestras. Dirigentas Jonas Lechavičius. Solistas Stepas Graužinis; 22.00 Žinios vokiečių kalba, Eltos žinios; 22.30 Programos pabaiga.

Rugpiūčio 9 d., šeštadienį, prie Vilijampolės lentpiliavés pamečiau vilnonė skara, apelsinės spalvos. Radusiam atlyginus. Jankaus g. 18—6, bt. 5, J. Jakubauskas.

Pigiai parduodamas didelis su langais kioskas. Julijanavos kaimas (prie „Maisto“), teatraus Sančiai, Ivinskio 50, Butkus.

Šeštadienio vakara, tarp 9—9.30 val., keliu i Soldatenheim (buv. „Monikos“ kavinė) i katedrą pamečiau vyriškas rankinis laikrodis, brangus, kai atminimas. Radusiam bus atlyginta. Gražinti Soldatenheim (buv. „Monikos“ kavinės vietoj) direkcijai 327(1)

Smulkūs skelbimai

DÉMESIO

Spaudos Fondo dirbtuvės Kaune, Vytauto pr. Nr. 23, II aukštatas, vėl priima išvairaus masto privačius užsakymus išvairiems knygriskiems, brošiūravimo spaudos, litografijos ir cinkografijos darbams. Sia proga kviečiame išstaigas iš privačius asmenis pasinaudotis.

Knygriskos Vedėjas..
220(3)

SKELBIMAS

Pagelbinis Policijos Tarnybos Batalionas priima savanorius — atsargos puskarininkius ir eilinius vyresnius kaip 35 m. amžiaus.

Savanoriai priimami nuo š. m. rugpiūčio mén. 7 d. darbo dienomis 8—14 ir 17—19 val.

Norintieji stoti savanoriais atvyksta į priėmimo punkta (Kaunas, Laisvės al. Nr. 20). Atvykstant į punktą reikia turėti pasa, atsargos kario liudijimą ir išstikimybės liudijimą.

Daktaras med. A. POGODINAS grijo ir priima ligojus. Kaunas, Prūsus g. 11. 188(1)

Reikalingi 2 elektro motorai triju fazių, 380 voltu, 3—5 KW.

Reikalingi smulkiems darbams priente staliai.

Siūlyti: Šančiai, Drobės g. Nr. 9 Mokslo Priemonių dirbtuvės. Tel. 41709. 316(2)

Mažai šeimai reikalinga tarnaitė. Kreiptis: Rūtu g. Nr. 10. 315(1)

Ieškau viestos — darbo vokiško žemėlio, vokiečių kalbai pramokti. Rašyti „I Laisve“ administracijai Nr. 279.

310(1)

Noriu keisti 3 kambarių modernų butą miesto centre į atitinkamą 4—5 kambarių butą pirmame — antrame aukšte išrigi centre. Skambinti tel. 23514, 18—20 val. 312(1)

Kažemėkaitis, Albinas, Baltrus s. tarnavo 262 — 3 pulke Varenos II stov. Kas žino apie jo likima, prašau pranešti Kaziui Kažemėkaičiui, Kaunas, Šiaulių g. Nr. 48 bt. 1. 314(2)

Sažiningas pilietis, mokas gerai vokiečių, lietuvių, rusų ir lenkų kalbas, taip pat ir rašyti, ieško pramokos tarybos. Siūlyti administracijai „I Laisve“ A. V. 221(1)

Mažai tarnautoju šeimai reikalingas 2—3 kamb. butas. Mokėsius pasiūtarima. Tel. 26703 (8—15 val.) Šeškauskui. 319(1)

JEI IŠVERSTI

ka nors reik, į Sapiegos 6 eik. Vertimi biuras „Plunksna“. Tel. 23727. 213(7)

Vlts. Stiklo f-kui „Aleksotas“ skubiai reikalingas prityres tekorius. Atlyginimas mėnesinis. Dėl atlyginimo susitarėti vietoje. 275(3)

Vlts. stiklo fabrikui „Aleksotas“ reikalingos gerane stovyje dvi arkliu transporto platformos 2—3 tolui keliamosios jėgos.

Pirmenybė parduodantiems platformos su arkliais. Dėl kainos — susitarėti vietoje. 274(3)

Leškau klebonijoj šeimininkės vienos. Siūlyti šio laikraščio administracijai Nr. 254. 254(5)

Ekonomistas - buhalteris ieško tarbybos. Pasiūlymus išsuti šio dienraščio administracijai 100 nr. vardu. 245(1)

BUHALTERIJOS KURSAI

Prie Kauno Liaudies Universiteto pradeda veikti buhalterijos kursai. Norintieji ištoti į šiuos kursus pradeda prašymus universiteto rašinėje Laisvės al. Nr. 43 bt. 3.

Pirmoji grupė numato pamokas pradėti 1941 metu rugpiūčio mén. 18 d., kitos grupės nuo rugsejo mén. 1 d. 297(3)

Leškau darbo. Moku kartono žiognių kryštystės darbu. 323(2)

Daugia parapijai reikalingas rimtas vargonininkas. Pageidaujama neveles. Kreipkitis pas kleboną. 324(1)

Tauta be šaknų žemėje

Ne visus daiktus vadiname tikrasis vardais. Mat, vardas tiek sujio su daikū, kad virto savotišku garsiniu jo atvaizdu, ir todėl varai, kurie surišti su nešvaromis asociacijomis, neminimų švarioje draugijoje. Apibūdindami daikta aplinkiniu keliu, mes jį lyg ir apvalome nuo tu asociaciju. Ar tai nebūdinga ir tautų vardams? Kada kiekvienas arija su pasididžiavimu sakoj savo tautybe, žydai patys labai nemégsta savo vardo, nors žodis žydas nėra koks jiems primetas plūstamasis žodis, bet paprasčiausias prancūziškas skaitymas ju senojo protėvio Judos vardo. Taigi, tai ne vardo, bet esmės reikalas. Šai kodėl žydai ne tik vengia savo vardo, bet taip pat stengiasi nuslepti savo tauybę ir tai net tokiuose kraštuose, kur jie yra ypatingai privilegiuoti. Užsieniuose studijuojant lietuvių nekarą nudžiugdavo universiteto sarašuose rađe iš daugiau lietuvių, bet kokis jų būdavo nusivylimas ir pagieža, kai nuykę pagal kartotekose aptinką adresą, buite rasdavo lietuviu vardu prisiengusi žydą. Net žydų valdomoje Sovietų Sajungoje Finkeležinei atrodo patogiau vadintis Litvinovui, Meskupui — Adomu, Grosmanui — Didžiuliui, o už vadintina žydą žydų ten baudžiamą ligi ketverių metų kalėjimu.

Neminėsime čia tu jau per daugums žinomų ypatybų, kurios padarė ši varda aigras net patiemis jo nešiotojams. Tačiau šiuo metu, kada pas mus apsilvaloma nuo žydų, išskiriant juos iš viešojo gyvenimo, pravartu pažinti vieną kitą priežastį, kurios padarė žydus tokius, kokius mes juos pažistame.

Tautą kuria kraujas ir istorinis likimas. Vieninga tautinė samonė yra josios vainikas, bet tautos šaknys glūdi žemėje. Būtų didžiulė klaida manyti, kad žemė maitina tik tauos kūna, o prie tos žemės priglūdusi, sunkausi fizinių darbų dirbanti ūkininkų laikytų labiausiai materialine tautos dalele. Žemė ne iki maitina tautas savo svais: ji ju būdų ispaudžia specifinius bruožus, ji nepaliaujamais gaivindama ir atnaujinama ju kūna, tolydžio atnaujina ir pakelia dvasią. Ar ne ūkininkų masėse labausi klesti visokių pavidalu tautinis menas ir ar ne ūkininkija suburžuazē i linkešių miestui nuolat ir nuolat duoda nauja sveika inteligentijos prieaugli? Šalia patvirkusio, lėkšio, bet elegantiško miestiečio Ovidijaus visur ir visuomet sutinkame dorongią, gili, be gal kiek neaptašytą kaimieti Vergilių. Kad už šią amžinąjį atsinaujinimą turime būti dekingi geraiji žemei, geriausiai irodė tas faktas, kad kiauklių tauti dorongumas visuomet esti žymiai žemesnis, negu sėsliau.

Šitos savosios žemės šaknims sulisti žydai neuri, o pavėluotu pastangu tokiai žemei susirasti negalima laikyti nei visuotinomis, nei nuoširdžiomis. Per daug jau gerai buvo išsiųstas žydas sveriant, kad galėtų jam pasiekti visuotinis sajūdis eiti savo prakaitu laistytis savaja žemė ir naudotis savų darbu sukurtomis gerybėmis. Tuo būdu bandymas sukurti žydų tautinį židinį buvo greičiau bandymas pačiui vasarnamis tarp autinių žydų.

O vis dėlto jokia gyvybė negali tarpūti be šaknų, be atramos žemėje. Tik vienos būtybės ima tuos syvus tiesiogiai iš žemės, o kitos grobia juos iš kitų organizmu jau perdirbtus, dažnai net krauju virtusius. Tokias būtybes vadiname parazitais. Analoginė parazito dalia atiteko ir žydams. Nė vienas žydas nepaneigis, kad žydai, kaip visuma, išsibraudami į kitų tautų kūnus, gyveno geriausiai, naudojosi prasmatausiomis gerybėmis, be ne dirbo sunkiausio žemės darbo ir iš viso vengė sunkesniųjų darbų. Tai buvo fizinė juos priglaudusiomis tautomis žala, bet ka bekalbėti apie moralinius nuostolius, kuriuos yra pakeliusios su žydais bendrajančios tautos, pradedan' tėvynės mieles išniekin' mu, kuris žydų persamas organizuotu būdu bolševizmo pavaldalui, pareigos jausmo atbuki-

LKP(b)- nepaprasta valstybinių lėšų eikvotoja

Vien tik spalių revoliucijos iškilmėms išleista 500.000 litų

Zlugus raudonųjų plutokratų valdžiai, liko daug įdomių dokumentų, iš kurių matyti, kaip tie „draugai“ šeimininkavo krašte. Viso Lietuvos gyvenimo vairuotoja ir tvarkytoja buvo visagalė LKP(b), iš tikrujųgi aklas, klausus ir fanatiškas Kremliaus valdovų irankelis. Nors ji skelbési „statanti visa gyvenimą ant naujų pagrindų“, tačiau jokios statybos niekur nebuvvo matyti, o tik griovimas, didžiausio visose srityse chaosalimais ir aiškiausias regresas. Viena to chaoso priežascių ir buvo jokiu būdu nesuderinama bolševikų agitacija, tvirtinimai ir kalbos su ju pačiu darbais. Viena jie skelbė, brutaliausiai visiems putė į akis, o visai ką kita darė. Taip, pvz., LKP(b) visur kur plačiausiai propagavo taupumą, valstybinio bei visuomeninio turto taupymą ir sauojima, o pati, kaip pasirodė, buvo uoliausia valstybinių lėšų eikvotoja visai nereikalingiemis ir neproduktinėmis reikalams. Vargšas ūkininkas už vieno kitoto centnerio javų nepristatymą buvo sodinamas į kalėjimą, kuo uoliausiai buvo išieškomis visokais „isakais“ nustatyti mokestai, o tuo tarpu LKP(b) švaistė pinigus, kaip vandenį.

Zinoma, daugiausia pinigu LKP(b) išleisdavo tai savo ne laimingajai propagandai ir agitacijai. Neturime dar pilnų duomenų, kiek bolševikai vos per vienerius metus spėjo tam reikalui išleisti, tačiau, kaip jau vien iš žemiau pateiktų duomenų matyti, tai tikrai turėjo būti nemažos sumos. Visus metus Lietuvos gyventojams buvo visokiomis priemonėmis kalama į galvą apie „laimingą tarybinį gyvenimą“, apie „nepaprastus visose srityse laimėjimus ir pasiekimus“, apie „nepaprastą genialijų vadų išmintį“ ir t. t. ir t. t. Ir visa ta agitacija, kaip žirnai į sieną, atsimušdavo į lietuvių tautos atsparumą. Ji pasiekdavo kaip tik priešingų publikos teritorijoje rengti, pa-

reultatų: juo ji buvo intensyviai brukama, juo ji labiau nuteikdavo žmones prieš bolševizmą ir jų „roju“. Tokios milžiniškos, totalinės, bet kartu tokios naivios, nemokškos, šlykščios ir demagogiskos propagandos ir agitacijos iki šiole niekur kitur pasauly tikrai nera buvę. Tačiau bolševikai į tai nežiūrėjo. Jie giedojo ir giedojo visiems iki gyvo kaulo įgrisuvių savo giesmelę.

Cia patiekiamo pluoštą autentiškų duomenų, gautų iš buv. Liaudies Komisarų Tarybos Reikalų Valdybos buhalterijos, iš kurių matyti, kaip lengvai buvo švaistomas sunkiai gyvenojančių uždirbtos lėšos.

Vos tik bolševikams išibrovus į Lietuvą, tuoju buvo pradėtas leisti rusų kalba dienraštis „Truženik“. Kas gi pirmieji tokiai dalykais susirūpino, jeigu ne „draugai“ žydai? Visa „Truženiko“ redakcija sudarė vieni žydai: Vicas, Fogelevičius, Oriečinas ir kt. Zinoma, to dienraščio, išskiriant žydus ir raudonarmiečius, niekas neskaitė ir jis davė gryną deficita. Vien tik nuo 1940 m. biržlio 23 d. iki liepos 1 d. deficitas — 15.640 lt., o per 1940 m. rugpjūčio mén. — 18.815 lt. Višas tas deficitas turėjo būti padengtas iš tuomet dar buvusio Ministerijos kabineto lėšų.

Kiek vėliau Lietuvos Šaulių Sąjungos namuose buvo pradėti steigti Partinio švietimo namai. Vien tik jų įrengimui, knygoms ir kitokioms išlaidoms buvo paskirta 21.050 lt. Tuoju pat tuose namuose buvo surengti partijos aktyvo mėnesiniai kursai. Jiems išleista 12.550 lt. Mat, visi „kursantai“ gavo dienpinigius ir kelionpinigius.

Artejant 1940 m. spalių mén., Liaudies Komisarų Taryba save nutarim Nr. 289 nutarė: „paskirti 500.000 lt. Didžiosios spalių revoliucijos sukaktuvui lietuvių tautos atsparumą. Ji

pasiekdavo kaip tik priešingu

publikos teritorijoje rengti, pa-

vesti Finansų Liaudies Komisariatu pasirūpinti tas lėšas“. Tie pinigai LKT išlaidų orderiu Nr. 271929 buvo pvesti į Komunalinio Ūkio Liaudies Komisariato depozitus Kaune. Pinigai buvo paskirstyti tuomet dar tebeveikusioms savivaldybėms ir kitoms išstaigoms. Taigi, pernykštės spalių iškilmės kaštavon 500.000 lt. Tokia didžiulė suma buvo išleista tuštiems pagražinimams, iluminacijoms, plakatams bei kitoms niekam nereikalingoms išlaidoms.

Tačiau, kaip jau minėta, LKP(b) ir jos CK buvo didžiausias pinigų eikvotojas. Vien tik per 1940 m. antrajį pusmetį jam duotas štai kokios sumos:

1940. VII. 8 d. išlaidų orderiu Nr. 259416 Vyriausiosios Liaudies Seimo rinkimų k-jos pirmininko Vl. Niunkos einamojon s-ton pervesta 150.000 lt. 1940. VII. 27 d. ton pačion Vl. Niunkos s-ton dar pridėta 50.000 lt. 1940. IX. 5 d. C. K-tui „paskolinta“ 300.000 lt., 1940. X. 7 d. C. K-tui išduota 1.000.000 lt., 1940. XI. 14 d. vėl dar Vyr. Liaudies seimui rinkimų k-jos pirmininkui 60.000 lt. 1940. XI.

29 d. C. K-tui — 777.777.78 lt., 1940. XII. 17 d. C. K-tui — 222.222.28 rb., 1940. XII. 28 d. C. K-tui 60.000 rublių ir tą pačią dieną vėl tam pačiam C. K-tui dar 400.000 rb. 1940. XII. 28 d. Lietuvos Komunistinio Jaunimo Sąjungai 10.000 rb.

Artejant rinkimams į Aukščiausiąją SSSR Tarybą, buvo susirūpinta kuo daugiausia pajisiuti iš Kauno į provinciją agitatorui. Buvo sudaryta 250 agitatorių kolektyvas, kurio nariai 15 dienų prieš rinkimus turėjo važinėti po miestelius ir kaimus ir pūsti žmonėms į akis miglą. Kiekvienam jų buvo paskirta po 15 rb. dienpinigui. Tuo būdu prieš tuos rinkimus vien tik agitatoriams reikėjo išleisti 56.250 rb.

Nuo 1941 m. pradžios per buv. L. Komisarų Tarybos buhalteriją nebebuvo išrašomas LKP(b) C. K-tui skiriamos lėšos. Matyt, norėta paimamas didžiules sumas laikyti paslapty. Nuo to laiko milijoninės sumos buvo „skolinamos“ tiesiog iš Finansų Liaudies Komisariato“.

Pats didžiausias ir sėkmingiausias Maskvos puolimas

Gaisrų pašvaistės buvo matyti už 100 kilometrų

BERLYNAS. VIII-11. ELTA. DNB sekmedienio būvyje gautomis žinomis, Maskvos puolimui, ivykės nakti i rugpjūčio 10 diena,

buvęs iki šiol pats didžiausias ir sėkmingiausias.

Viršum miesto užskrido apie 100 vokiečių lėktuvų ir numetė įvairių kalibrų sprogtamųjų bombų, ir be to, daugelį tūkstančių padegėjų bombų. Pažymėtina, kad

šio puolimo metu numestas taip pat gana didelis kiekis labai stambių bombų.

Viena stambia bomba buvo pataikyta į Kremlį ir padaryta ten didžielių nuostolių.

Aplink Kremlį kilo keletas didžielių gaisrų.

Kai kurie gaisrai nepaprastai išsiplėtė.

Jų pašvaistė buvo matyti dar už 100 kilometrų.

Kitas didelis gaisras kilo miesto pietryčiuose, kur, užsidegė naftos rezervuarai. Didelis gaisras kilo taip pat vienoje didelėje imoneje. Smulkesnių ir vidutinių gaisrų buvo pastebėta įvairose miesto dalyse. Nežiūrint smarkios gynbos — priešlėktuvinės artilerijos, nakties naikintuvų ir užtveriamųjų balionų — pasigendama tik vieno puolime dalyvavusio vokiečių lėktuvo.

Vokiečių karo laivynas kovoje prieš sovietus neturėjo jokių nuostolių.

BERLYNAS. E. DNB praneša: Sovietų ir anglų pastarųjų dienų pranešimais apie vokiečių karo laivyno nuostolius kovoje prieš Sovietų Sąjungą kompetentingi vokiečių sluoksnių pakartotinai paneigė ir pažymėjo kaip melangus. Pabréžiama, kad nuo karo veiksmų pradžios prieš sovietus vokiečių karo laivynas neturėjo jokių nuostolių.

ITALIŲ NUOSTOLIAI PER LIPOS MEN.

ROMA. E. DNB pateikia ši italių kariuomenės generalinio štabo pranešimą: Italų kariuomenės nuostoliai, susidare liepos mėnesio būvyje, o be to, papildomai vėliau patirtieji nuostoliai sudaro: kariuomenėje ir milicijoje: Šiaurės Afrikoje — 164 užmušti, 222 sužiusti ir 580 dingusiu; Balkanų fronte — 381 užmuštas, 391 sužiustas. Iš Ryti Afrikos žinių ne gauta. Karo laivynas: 136 užmušti, 100 sužiusti, 202 dingę. Oro laivynė: 33 užmušti, 62 sužiusti, 78 dingę.

Oeffentliche Bekanntmachung Nr. 12

1. Die in meiner Oeffentlichen Bekanntmachung Nr. 8 vom 7. August 1941 festgesetzten Hoechstpreise fuer Fische und Gemuese werden geändert wie folgt:

Fische:	Rubel:
Hecht lebend	1 kg 5,80
" tot	1 kg 5,—
Karpfen lebend	1 kg 6,—
" tot	1 kg 5,20
Gemuese:	
Zwiebeln	1 kg 3,—
Mohrrueben	1 kg 2,25
Gurken	1 kg 1,40
Weisskohl	1 kg 1,—
Wirsingkohl	1 kg 2,—
Tomaten	1 kg 4,—
Kortoffeln	1 kg —,50

2. Diese Hoechstpreise treten mit dem morgen Tage in Kraft.

3. Hoechstpreis - Ueberschreitungen werden streng bestraft.

Der Gebietskommissar Kauen - Stadt:
gez. CRAMER
SA - Oberfuehrer.

Kauen, den 11. August 1941.

Viesas skelbimas Nr. 12

1. Mano skelbime Nr 8 š. m. rugpjūčio 7 d. nustatytos kainos žuviai ir daržovėms pakeičiamos taip:

Zuvis.	rb.
lydeka gyva	1 kg 5,80
" negyva	1 " 5,—
karpiai gyvi	1 " 6,—
" negyvi	1 " 5,20
Daržovės:	
svogūnai	1 " 3,—
morkos	1 " 2,25
agurkai	1 " 1,40
kopūstai	1 " 1,—
kalafijorai</td	